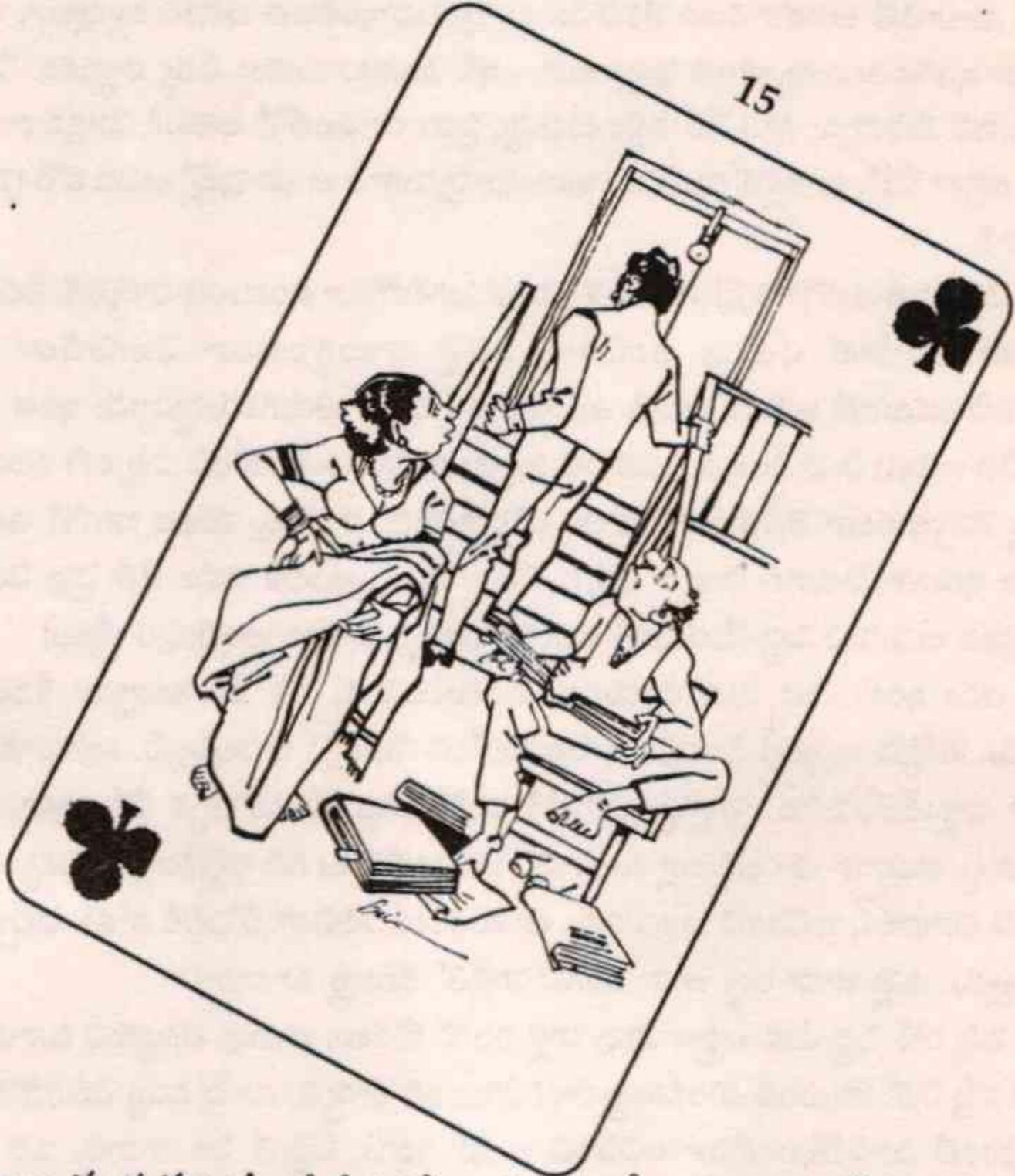

పిచ్చితల్లి, వెర్రి మారాజూ!

'పుణ్య దంపతులు' అనే పేరుతో ఆ మధ్య ఓ స్త్రీల మాసపత్రికలో వరసగా ఓ శీర్షిక వేశారు. ప్రత్యేకించి ఆ శీర్షికలో వచ్చిన ప్రతీ భార్యమణి సదరు శ్రీవారి ద్వితీయ కళత్రమే అని కొందరు కిట్టనివారు జోకు. వాళ్ల సంగతెందుకుగాని ఆదర్శదంపతులంటే పార్వతిని వెంకట్రామయ్యని చెప్పుకోవాలనీ ఆ వీధి వీధంతా సర్దిపేకేటు ఇచ్చింది.

సాంతిల్లు అన్యాయక్రాంతం అయిపోతోందని కంపల్సరీ రిటైరుమెంటు తీసుకువచ్చేశాడు గాని వెంకట్రామయ్య కింకా ఏబై అయినా రాలేదుట. ఆ రోజుల్లో కాబట్టి పదహారు రాకుండా మూడు ముళ్ళూ పడిపోయి వెంట వెంటనే ఇద్దరాడపిల్లల్ని కనేసిందిగాని పార్వతికీ నలభై దాటి ఉండదు. రెండేళ్లై న్యగృహంలో కాలుపెట్టినా వాళ్లేమో వాళ్ల వనులేమో అంతే! కింది భాగం బాగుచేయించుకున్నారు. పైన కూడా ఓ గది వేయించుకున్నారు.

ఎప్పుడు చూసినా ఆ పార్వతి ఏదో పని చేస్తూనే ఉంటుంది. రెండో అమ్మాయికి కూడా పెళ్లి చేసి అత్తారింటికి పంపేశాక ఇక ఇంట్లో ఇద్దరే కదా అనుకుందో ఏమో, పని మనిషినయినా

పెట్టుకున్నట్టు లేదు. చేతిలో ఏ పని ఉన్నా ఎక్కడెం జరుగుతోందో అని ఆవిడ కళ్ళు చెవులూ ఆరా తీస్తూనే ఉంటాయి. ఎవరితోనో ఏదో ఒకటి చెప్పుకోవాలనే ఆ ఇల్లాలి ముచ్చట ఏనాడూ తీరినట్టు లేదు. ఏళ్ల తరబడి పిల్లలలో కుస్తీ పట్టి రిటైరయి ఇంటి పట్టున ఉండే మొగుడైనా మనసు నిప్పి తనలో మాటాడితే ఆవిడకాచింత లేకపోను. ఆ కళ్లమీద ఇంతింత దళసరి కళ్లద్దాలూ, ఆ చేతుల్లో ఎప్పుడూ ఇంతింత దుక్కలాంటి పుస్తకాలూ - ఇదీ వెంకట్రామయ్య నిత్య వ్యాపకం. పేరుకి ఏదో బజారు పని చేసాస్తాడు గాని వేరే కట్టించుకున్న సైడు రూములోనే అతనికి మోక్షమూ, స్వర్గమూ, పెళ్ళాం గట్టిగా కేకేస్తే ఆ కళ్లజోడు తీసేసి ఇటు చూస్తాడుగాని ఆ చూపుల్లో ఆవిడ కోరే ప్రతిస్పందన ఉంటేనా?

చేసిన పనే మరోసారి చేసినా ఎంతో టైము మిగిలిపోతూ ఉంటుంది పార్వతికి. ఏదో నవలలూ అవీ తిరగేసే పాటి చదువు ఉందిగాని ఇరవై నాలుగ్గంటలూ మొగుడిలా అందులో కూరుకుపోవడమంటే ఆవిడకి మంటే. ఉద్యోగరీత్యా భర్తతో తిరుగుతున్నప్పుడు ఇంత అన్యాయం లేదు. వీధి అరుగు మీద నిలబడి ఎదురింటి పిన్నిగారితోనో, సందులోంచి పక్కింటి వదినగారితోనో కబుర్లు చెప్పుకుంటూ తెలీకుండానే కాలం దొర్లిపోయేది. సొంతిల్లు సుఖం బాగానే ఉందిగాని ఆ మాత్రం ఇరుగూ పొరుగూ సౌఖ్యం ఇక్కడ లేదు! తమ యింటికి ఎడం చేతి వైపు ఏదో ఆఫీసు. కుడి వైపున ఆనుకుని పెద్ద మేడయితే ఉందిగాని వాళ్లు బొత్తిగా అంతఃపుర స్త్రీలు!

తమ ఇంటి మేడ మీద ఎందుకైనా ఉంటుందని ఓ గది వేసుకున్నారు. కేవలం ఓ గది మాత్రమే. తక్కిన అన్నిటికీ కిందికి దిగి సందులోంచి పెరట్లోకి రావలసిందే. శంకరావని, అతనికి ఆంధ్రా బ్యాంక్లో పనిట. పెళ్ళాన్ని పురుటికి పంపించాట్ట. తీసుకొచ్చాక వేరే వాటా చూసుకుని వెళ్ళిపోతాట్ట. అందాకా ఈ ఆర్నెల్లు ఉంటానని బతిమాలితే ఆ గది అద్దెకిచ్చారు. ఎట్టించి చూసినా పదే పదే చూడాలని అనిపించే అందగాడు ఆ శంకరం. పిలిచినా లోపలికి రాడు. వచ్చినా వంచిన తల ఎత్తడు. ఉన్న జాడా కన్న జాడా ఎరగని వాళ్లతో కబుర్లు కూడానా!

పక్కింటి పెద్ద మేడ బట్టల షాపు వాళ్ల రెండో కోడలు, తలుపు తట్టుకుని ఓనాడు తానుగా ఇంటికి వస్తే ఏదో పోయింది దొరికినట్టు పొంగిపోయింది పార్వతి. చూస్తే కన్ను చెదిరిపోయే ఆందం. ముట్టుకుంటే మాసిపోతుందేమో అనిపించే ఒంటి రంగు. ఏమైతే ఏం కావాలి, పది నిమిషాలు దాటకుండానే పార్వతి మనసుకి తెలిసిపోయింది. ఈ శాలీ కూడా 'పలుకే బంగారమాయెనా' బాపతు అని. రిటైరయిని లెక్కల మేష్టరని తెలిసి వెంకట్రామయ్య దగ్గర ట్యూషను కొచ్చిందట, బియ్యేకి కడుతున్న ఆ అమ్మాయి, మీనాక్షి రావడం, ఈయనగారు చెప్పడం. ఈ 'బెల్లం కొట్టిన రాయి' ఏం బోధ పరచారో తెలీదు. ఆ 'గంగిరెద్దు' ఏం అర్థం చేసుకుందో తెలీదు.

ఇంటి యజమానీ, సైన అద్దెకున్న పెద్ద మనిషీ, ప్రైవేటు కొచ్చిన అమ్మాయి 'ఇంత చేటు మాటకారి మనుషులవడం' చేత పార్వతికి వీధి గేటుని ఆశ్రయించక తప్పలేదు. వంటా సై పనీ అయిపోయాక కావలసినంత తీరుబడి. ఆ గేటు దగ్గర కుర్చీ వేసుకుకూచుంటే ఎన్ని భోగట్టాలైనా తెలుస్తాయి. ఏ పాలవాడో, ఏ కూరల మనిషో, ఏ పేసరబ్బాయో అటూ ఇటూ వెళ్లక మానరు. తను నోరిప్పి అడగాలే గాని రోజుకో కొత్త సంగతి. అందులో పెద్ద మేడవాళ్ల పని మనిషికి అయిదు నిమిషాల నోరు మూత పడదు. కాస్త ఆవకాయ పచ్చడి అందిస్తే చాలు ఎక్కళ్లని వార్తలూ ఊరించి

ఊరంతా రుచిమయం చెయ్యగలదు. ఎదురింట్లో ఏ రోజు బట్టలు ఆ రోజే ఉతికించుకుంటారుట. ఓ సాత గుడ్డ పారేస్తే చాలు ఆ చాకల్తాని నోట ఊడిపడని ఊసంటూ ఉండదు.

సాపం ఏమాట కామాటే చెప్పుకోవాలి, తక్కిన అందరి మొగాళ్లలా వెంకట్రామయ్య "చూడు, వంటింట్లోంచి ఏదో మాడు వాసన వస్తున్నట్లుంది," అని గాని, "ఇదిగో తలుపు లు బార్లా తీసుకుని అస్తమానా ఆ వీధి వాకిట్లోనే అఘోరించకు" అని గాని సాధించడం ఎరగడు. పొద్దుట ఓ గంట మార్పింగు వాకూ, సాయంకాలం ఆంజనేయస్వామి గుడిలో పురాణ కాలక్షేపం - మిగిలిన సమయం అంతా తనేమో, తన పుస్తకాల పఠనమేమో, అంతే. 'గుమ్మం ఎదుట పట్ట పగలు హత్య జరిగినా అదేమా అని తొంగి చూడడు అదీ మావారి ప్రత్యేకత!' అనుకుని ఏడవలేక నవ్వుకుంటూ ఉంటుంది, పార్వతి.

పరీక్షలు దగ్గర బడ్డ దగ్గిర్నుంచీ ఇప్పుడా మీనాక్షీ రావడం లేదు. అవీ అయిపోయాక పండుగకి కన్నవారి ఊరెళ్లిన ఆ అమ్మాయి ఇంకా వచ్చినట్టు లేదు. మేడమీది శంకరం ఆ నెల అద్దె డబ్బు లిచ్చేసి గది కాళీ చేసి పదిహేను రోజులు దాటింది. ఆ ఇంటి రాకపోకలు ఆ మాత్రమూ బందయిపోడంచేత పార్వతి 'గేటు బైరాయింపు ఉద్యమం' ఈ మధ్య ఏదో మోస్తరుగా వదిలే వదిలింది గాని ఆవిడ శ్రోతల సంఖ్య రోజు రోజుకీ పెరగజొచ్చింది. అక్కడికి మూడో యింటి సూరమ్మత్త కూడా తప్పని సరిగా ఎటెండెన్స్ వేయించుకుంటోంది. "అందరూ నోరున్న మూగి పీనుగులే ఉండరుగా లోకంలో!" అనిపించేది పార్వతికి. 'నేర్పంటూ ఉండాలే కాని ఏ ఎడారిని మాత్రం కల కల్లాడించలేము!' అనే స్థితికి వచ్చేసింది, ఆతి తొందర్లోనే.

డబ్బెట్టి ఆడితేగాని పేకాటకి జీవం రానట్టు అంతో ఇంతో వ్యభిచారం పాలు చేర్చందే ఏ రూమరుకీ గ్లామరు చేకూరదు. నీలి సినిమాలైనా, నీలాపనిందలైనా నాలుక్కాలాల పాటు బతికేది అక్రమ సంబంధాల సేకరణ వల్లనే. అయితే ఏ అడివిలోనో పిడుగు పడిందనే వార్త ఇచ్చే పైశాచికానందం సొంతకొంప నడికొప్పునే జరిగిందంటే కలగదు కదా! నమ్మలేని ఆ భోగట్టా చెవిన పడ్డ దగ్గిర్నుంచీ పార్వతి మనసు మనసులో లేకుండా పోయింది అందుకనే. 'ఇంత అన్యాయమా, ఇలా జరుగుతుందా ఎక్కడైనా!' అని కొట్టుకోసాగింది. ఒకటా రెండా పది రుజువులు చూపిస్తూంటే, వీధి వీధంతా కోడైకూస్తూంటే, ఎలా కాదనడం! చెవి చేరిన ఆ తప్పుడు మాట అక్కడితో ఊరుకుంటుందా, మరీ ఈ మధ్య పార్వతి అనే వక్త శ్రోతగా మారిపోయింది. క్రమంగా వాళ్లు చెప్పే కబుర్లు తన చెవికే ఎక్కడం లేదు, అలా వాళ్లేదో చెప్పుకుపోతున్నా తన ఆలోచనలేవో దొలిచేసే స్థాయికి చేరింది. రెండ్రోజులై గేటు మూసేసింది. కుర్చీ కూడా లోపలికి లాగేసింది - అంతటి సంచలన వార్తది మరి!

ఎవరో ముక్కూ మొహం తెలీని వాళ్లతో ఇంకా డిస్కస్ చెయ్యవలసిన సంగతి కాదది. కాదనలేని ఘాతకం. కొంగున కట్టుకున్న నిప్పు! శ్రీవారి చెవిన చేర్చేదాకా ఉండబట్ట లేదామెకి. అది విన్న దగ్గిర్నుంచీ, చెప్పకేం, వెంకట్రామయ్య దృష్టి కూడా ఆట్టే పుస్తకం మీద నిలబడ్డం లేదు!

తన మీద తనే చిరాకుపడే స్థాయికి చేరుకుంది పార్వతి. ఏనాడో చేసుకున్న పుణ్యం వల్ల ఈ మంచి ఇంట్లో పడింది. పెద్దలంటే గౌరవం, దేవుడంటే భక్తి ఇంకా చావలేదు గనక ఏనాడూ మడి కట్టుకోనిదే తను వుండలేదు. దైవానికిన్న పువ్వులు వెయ్యందే ఏ ఒక్కరోజూ చెమ్మాడు మంచి నీళ్లయినా పుచ్చుకోలేదు. ఏదో అలా పవిత్రంగా గృహిణీ కార్యం నిర్వర్తించి, అన్నీ శుద్ధి చేసుకుని,

అన్ని పనులూ పూర్తి అయ్యాకే సుమా, ఏదో కాలక్షేపం లేక మడత కుర్చీ పట్టుకుని అలా వీధి గేటు దగ్గర కాస్పేపు మేను వాలుస్తోంది. ఆ మాత్రం భాగ్యానికే. మరి అక్కడ చేరాలనిపించని అనూహ్యం, అసహ్యం చెవిన పడాలా! ఇక వానలు పడవంటే ఎందుకు పడతాయిట!

ఇవతలి సందు వైపు కిటికీ తెరిచి పక్కనున్న మేడింటి వాళ్ల కిటికీ తెరుచుకుంటే నోరారా సాటి మనిషిని పలకరించాలని పార్వతి మొదట్లో ఆశపడేది. లోపల్నుంచి అనేక శబ్దాలు వినిపించేవిగాని మాట వరసకైనా అవి తెరుచుకోలేదు. అటు వైపు అడ్డంగా ఏ వెదురు బద్దలు వేసి మరి తలుపులు తెరుచుకోకుండా దాన్ని బంధించారోగాని, ఏ వెలుతురూ ప్రసరించకుండా ఇటు వైపు ఇంత దళసరిని విండో కర్టెను కూడాను! ఆ తెరుచుకోని కిటికీ వైపు నిట్టూర్పులతో చూస్తూ కాలం గడిపింది. కాని సరిగ్గా తన నెత్తి మీద జరిగిన భాగోతం పార్వతి ఊహకైనా అందకుండా పోయింది. తమది ఒకే గదిగాని అవతలి మేడ మీద ముగ్గురి కోడళ్లకీ ఎవరికి వారికి వేరే వేరే పడగ్గదులూ, ఎటాచ్ బాల్ రూములూనట. అందులో రెండో కోడలి బాల్ రూమ్ తమ ఇంటి వైపు ఉంటుందిట. సరిగ్గా కింద మూసి ఉండే కిటికీ నెత్తి మీదే ఓ కిటికీ ఉంటే దాన్ని క్లోజు చేయించి దానికి దగ్గరగా మీనాక్షి బాత్రూం ఏర్పాటుట. అక్కడి బాల్ టబ్ లో పడుకుంటే మీనాక్షికి మరి లేవాలని ఉండదుట. ఎవరూ లేరు కదా అని, ఎండపడితే బాగుంటుందనీ ఓనాడు ఆ అమ్మాయి కిటికీ తలుపు ఓరగా తీసిందిట. ఏదో పైలు మరచిపోయి ఆ వేళ ఇంటికొచ్చిన శంకరం తన వైపు కిటికీ తలుపు తీస్తే ఎదుట పడిన దృశ్యం అదీ! నాలిక కరుచుకుని ఎవరికి వారు వెంటనే తలుపులు వేసేసుకుని ఉండాలి. ఆ చూపు బలం ఎంతటిదోగాని ఆ ఇద్దరి మనసుల్నీ ఓ ఊపు ఊపేసినట్టుంది. కలుస్తేగాని బతకలేమనే గాఢ స్థితికి చేరుకోడమే కాదు, అన్ని రకాల నీతి నియమాలకీ అతి త్వరలోనే తిలోదకాలిచ్చేశారుట.

ఈ భోగట్టా మొగుడికి చెబితే 'ఈ వీధి వాళ్లకి పని పాటు లేదు. మన పైవాడు ఎంత పోకిరీ మనిషైనా మగాడు. సంసారుల ఇంట్లోంచీ, సమిష్టి కుటుంబంలోంచీ వచ్చిన ఓ ఇంటి కోడలు ఇంతకి తెగిస్తుందంటే ఎవరు నమ్ముతారు! అందులో ఆ అమ్మాయి మూణ్ణెల్ల పాటు నా దగ్గర ట్యూషను వెలిగించింది కూడాను. ఎప్పుడూ పమిట నిండుగా కప్పుకుని కూచోనేది. వంచిన తలనా ఎత్తేది కాదు. లేనిపోని గాలి పోగు చెయ్యడం ఈ పని వాళ్లకే చెల్లింది. అయినా దగ్గరుండి వీడియో తీసినట్టు!' అని కొట్టి పారేశాడు వెంకట్రామయ్య.

ఏదైనా రుజువు దొరక్కపోతుందా అనే ఆశతో మేడ మీద గది రెండ్రోజుల పాటు గాలించిన పార్వతి కృషి ఊరికే పోలేదు. శంకరం ఉపయోగించే చిత్తు కాగితాల బుట్ట అడుగున అతను పొరపాటున ఒదిలేసిన ఉండచుట్టిన ఓ కాగితం మీనాక్షి ఆంతర్యం పరచి చూపించింది. రెండ్రోజులై పిచ్చెత్తినట్టు చూస్తున్నాను. నీ నుంచి ఎలాంటి సిగ్గులూ అందక వెర్రెత్తిపోతున్నాను. నిన్నూ నన్నూ ఏ పిచ్చాసుపత్రి సింగిల్ రూమ్ లోనో మరి రాకుండా పడేస్తే ఎంత బావుణ్ణు! బట్టల వ్యాపార నిమిత్తం మా శ్రీవారు ఇవాళే బొంబాయి వెళ్ళారు. మళ్ళీ శుక్రవారం గాని రారు! నేను చెప్పించుకునే ట్యూషన్ అయి అవగానే మా మేష్టారు పక్క గదిలోకి వెళ్లిపోతారు. ఆ వేళప్పుడు మా మేష్టారి పెళ్లాం మాంచి నిద్రలో ఉంటుంది. ఇంకో గంట నేనిక్కడ సైవేటు చెప్పించుకున్నానన్నా మా వాళ్లెవరూ అనుమానించరు. చడీ చప్పుడూ లేకుండా మేడకేస్తాను. ఈ నాలుగు రోజులూ శలవ పెట్టుకుని ఆ వేళకి రూంలో ఉండకపోయావో చంపేస్తాను, లేదా నేనైనా చస్తాను! అలా జరక్కుండా ఉండాలంటే ఆ గదిలోనే మనిద్దరం మన కిష్టమైనట్టు చావడం, మనం బతకడానికి అవసరం!"

ఆ చీటీ చదువుకుని గుండెలు బాదుకుంది పార్వతి. అలా తీసుకొచ్చి మొగుడి చేతిలో పెట్టింది, 'ఇప్పుడేమంటారు?' అన్నట్టు.

"వీళ్ళింతటి వాళ్ళని కలలోకూడా అనుకోలేదు. పెళ్ళై తండ్రి కాబోతున్న వెధవ, వాడి కింత జాలాయి, తనమా! పోస్తే, మన గది కాళీ చేసి వెళ్ళిపోయాడు. మరి వీధి వీధంతా గుప్పుమందంటున్నావు, మేడింటి పెద్దల చెవిని యిది పడిందో లేదో! మనం ఇందులో ఇరుక్కోడం అనవసరం. ఆ చీటీ ఎవరికీ చూపించకు, కొంపలు అంటుకోగలవ్. ఇక నువ్వు లోపలికి తగలడు" అంటూ ఆ కాగితం ఊడలాక్కున్నాడు వెంకట్రామయ్య.

"అయినంటి అమ్మాయిని లోపలికి రానిచ్చానుగాని ఇలాంటి కొంపలు ఆర్పే కొరకంచని తెలిస్తే గుమ్మంలోనే చీపురు తిరగేద్దును. ఓ రోజు రెండ్రోజులా ఏకంగా మూణ్ణెల్లు పాఠం చెప్పారు. మీ పనేదో మీరు చూసుకునే వెర్రి మారాజు కాబట్టి నా కాపరం నిలబడింది గాని, హమ్మో, ఇంకేమైనా ఉందా!" అంటూ పార్వతి అక్కడ్నుంచి వెళ్ళిపోయింది. ఆవిడ ఉదహరించిన వెర్రిమారాజుని మాత్రం ఆ సంఘటన నిలబడనివ్వలేదు. ఏదో కోల్పోయినట్టు అతని మనసు గిల గిల కొట్టుకుంది.

ఇదే గదిలో తన సమక్షంలో గంటలు గంటలు గడిపి వెళ్ళింది ఆ అమ్మాయి. తన కూతురి వయసు కుర్రదనీ, పెళ్ళి అయిన పిల్లనీ, తను ఉపేక్షించాడు గాని ఇంతటి మత్తెక్కించే ఉత్తరం రాయగల నెరజాణ అని ఎవరికి తెలుసు! పడుచుదనంతో పాటు పొటమరించిన కోరిక ఏ మనిషి కయినా పుట్టెడు పుల్లల్తో తప్ప బూడిద కాదు గదా! సైనున్న ఆడంగి రేకుల వెధవ తప్ప తను పనికొచ్చాడు కాదా! ఏబై ఏళ్లు రాకుండానే తనని ఎందుకూ పనికిరాని వాడని కొట్టి పారేసిందా! తన అభిప్రాయం ఇదని సూచనా ప్రాయంగానైనా చెప్పి ఏడిచిందా! ఒకర్ననుకోడం దేనికి! చేజేతులా చాన్సు ఒదులుకుని ఇప్పుడీ బట్టతల బాదుకుంటే ఏం లాభం! ఆడది 'సంయ్' అనాలే గాని ఎలాంటి పుస్తకమైనా విసిరేసి ఇలాంటి పుష్పకాన్ని 'రంయ్' మని చేరని మగాడుంటాడా! ఇంతకీ ఇటు వంటా అటు వాగుడూ తప్ప ఇంటి ఆడదానికి అప్పుడప్పుడూ 'ఆ బుద్ధి' అంటూ ఉంటే మగాడికి పై ఆటల మీద మనసవుతుందా? పిచ్చి తల్లిని కట్టుకున్నాను, అనుభవిస్తున్నాను, అంతే! - అంటూ విలవిల్లాడిపోయాడు వెంకట్రామయ్య.

వంటింటి కిటికీలోంచి నూతి చప్టా వైపు చూస్తున్న 'పిచ్చితల్లి' ఆలోచనలు మాత్రం ఆ వేళప్పుడు అదో రకంగా ఉన్నాయి. ఆ నూతి దగ్గరే నీళ్లు తోడిపోసుకునేనాడు ఆ శంకరం. ఓసారి పొరపాటున తన కళ్ళ బడిన ఆ 'నవ మన్మథాకారం' కళ్లు మూసుకున్నా తెరిచినా రోజల్లా తనని వెంట బెట్టేది. 'ఛ, ఈ వయసులో ఇదేం బుద్ధి!' అనే పాప చింతతో ఎన్నిసార్లు లెంపలు వాయించుకున్నా నిగ్రహించుకోలేక పోయేది. పుస్తకాల పురుగైన మొగుణ్ణి తలుచుకుంటే అసహ్యంతో మనసు ముడుచుకుపోయేది. తన బతుకు కేవలం పోచికోలు కబుర్లకేనా పరిమితం! ఏనాడైనా అచ్చటా ముచ్చటా ఉంటే ఇలా ఈనాడు తను కంగారు పడునా! ఆడ పిల్లలికి తొందరగా పెళ్ళిచై అమ్మమ్మ అయిపోయి ఉండొచ్చుగాని నలభై ఏళ్లకే తను అవ్వ అయిపోయిందా! పెళ్ళాం మీద బెంగెట్టుకున్నాడేమో అని భ్రమ పడిందిగాని ఇదిగో ఇలాంటి అభిప్రాయంముందని ఒక్క ముక్క ముందుగా తన చెవిని వేస్తే... ఏమో... ఏం జరిగి ఉండునో!

(రచన మాసపత్రిక, జనవరి 1993)

